

Onderzoeksprogrammering 2024/2025

Maart 2024

Jaarlijks informeert de Rekenkamer Tilburg (RKT) de gemeenteraad (de raad) over haar onderzoeksprogrammering voor komend jaar. De RKT is een onafhankelijk onderzoeksorgaan van de raad. Door middel van het doen van onderzoek naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid, beoordeelt de RKT het functioneren van het gemeentebestuur.

Onderwerpsuggesties

De RKT heeft met acht van de dertien fracties van de raad, de griffier en de accountant gesproken over onderwerpsuggesties voor rekenkameronderzoek in 2024/2025. Via de website van de RKT, evenals via haar LinkedIn en X-account, zijn inwoners van Tilburg verzocht om onderwerpsuggesties aan te dragen. Daarnaast houdt de RKT via raadsbijeenkomsten en berichten in landelijke en lokale media bij wat er speelt in Tilburg. Dit heeft geresulteerd in de volgende onderwerpsuggesties:

Beleid, uitvoering	Trends, ontwikkelingen	Vervolg, doorwerking	Overig
<p>Impact van het gebrek aan digitalisering en automatisering: Privacytechnische consequenties en kansen op efficiënter te werken worden onvoldoende benut.</p> <p>Privacy: Vanuit de auditcommissie hebben we al veel gesprekken gehad over AVG en privacy. Waar we echter geen zicht op hebben is hoe goed de digitalisering en beveiliging verloopt; is hier concreet beleid voor? Lopen we op schema? Voldoet het wat we doen?</p> <p>Schuldhelpverlening en de toename van schulden: Oorzaken, doelgroepen, proces.</p> <p>Wijkgerichte aanpak en het leervermogen om de problemen in de wijken aan te pakken.</p> <p>Wijkgericht werken: Liggen we op koers, wat gaat er goed en wat niet? Wat is positie en rol van raad of wat zou het</p>	<p>Steeds meer rechtszaken: Aanleiding, doorloop en leervermogen (gevoelsmatig veel rechtszaken verloren)</p>	<p>Werkdruk bij raadsleden. Griffie heeft er onlangs onderzoek naar gedaan.</p> <p>In 2019 hebben we onderzoek naar het Sociaal Domein gedaan, met name naar de informatievoorziening. Nadien zijn in de Wmo en in de Jeugdzorg aanbieders met elkaar gaan bundelen en met onderaannemers gaan werken. Wat levert dat op? Werkt dat beter? Doelmatiger en doeltreffender?</p> <p>Vier jaar geleden begrotelijke projecten onderzocht. Zou dat opnieuw kunnen in de vorm van een navolgingsonderzoek? Hoe staan we er nu voor, maakt men bijvoorbeeld prijsafspraken voor de langere termijn? Hoe houdt men rekening met marktontwikkelingen, grondstoffenprijzen etc. Zowel voor de kortere als voor de langere termijn.</p>	<p>Arbeidsextensivering i.r.t. personeelstekorten: Gemeentelijke organisatie en betrokken maatschappelijke partners. Raakt de realisatiekracht en dienstverlening van/door de gemeente.</p> <p>Verdienmodel van de stad Tilburg. We hebben het over brede welvaart als toverbegrip. In hoeverre is keuze die we gemaakt hebben voor logistieke hotspot van NL nog toekomstbestendig? Miss andere vormen maakindustrie? Economisch profiel: wat daar voor doen?</p> <p>Informatiepositie inwoner: Kan inwoner volgen wat er in de raad gebeurt? Nieuwsuur gaf aan dat dit landelijk gezien niet goed gaat.</p>

<p>moeten zijn. Wat is controlerende rol van de raad? Je hebt het over cultuurverandering van de organisatie, hoe kan je als raad grip krijgen?</p> <p>Veiligheid: Sterke inzet op georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Programma preventie met gezag. Beweging om veel meer aan de voorkant te komen. Is al wat te zeggen over wat dit oplevert? Bereiken we de doelen? "Slaan we een deuk in een pakje boter?"</p> <p>Informatieveiligheid: In 2022 door accountant als onderwerp genoemd. Is niet op orde.</p> <p>Cityring: Waardoor ontstaan steeds wijzigingen en extra kosten, is de raad voldoende geïnformeerd? Hoe draagt de Cityring bij aan klimaatdoelstellingen?</p> <p>Brug d'n Ophief: Veel geld in gestoken, brug werkt nog steeds niet.</p> <p>Gezond en gelukkig oud in Tilburg (GGoud): Effectiviteitsonderzoek</p> <p>ContourdeTwern: Effectiviteitsonderzoek</p>		<p>En zowel bij grotere als bij kleinere projecten.</p> <p>Wonen: Hoe zit het met de harde plancapaciteit? Overzicht en inzicht van/in hoe het loopt. Waar lopen gemeente en ontwikkelaars tegenaan? Hoe krijg je meer grip op woningbouw en bouwproductie? Hoe kom je tot versnelling van de productie, meer realisatiekracht? Inbreiding versus uitbreiding. Zijn er best practices van elders?</p> <p>Wonen: 25.000 nieuwbouwwoningen wordt niet gehaald. Als doorwerkingsonderzoek? Of nieuw onderzoek; waar versnellen en hoe?</p> <p>Hoe zit het met onze reserves en voorzieningen? Kwaliteit en kwantiteit van reserves die aangelegd zijn en gebruikt zijn?</p> <p>Sociaal domein: Huishoudelijke hulp. Soort gesloten doos. Aan welke knoppen draaien; kostprijs, indicatie, uren aantal? Je hoort we kunnen er niks aan doen. Raad vraagt is het allemaal zo uitzichtloos. Aan welke knoppen wel draaien? Input voor nieuwe visie in 2024/2025.</p> <p>Sinds een jaar bezig met een nieuwe werkwijze in het sociaal domein (in ontwikkelfase): Bedrag waar zorg voor geleverd wordt (ipv p x q). Wat is de effectiviteit van de nieuwe werkwijze? Bereik je als gemeente de doelen met het geld?</p>	<p>Ondernemingsklimaat: Profiel van Tilburg? Ondernemers missen een profilering. Waarom hier vestigen? Welke keuzes kunnen Tilburg helpen? Visie 2050: vooral gericht op bestaanszekerheid, minder op de ondernemer. Zit dit element er voldoende in?</p> <p>Programmabegroting: Leesbaarder maken, op welke wijze?</p> <p>Hoe meer structuur en een kwaliteitsslag te brengen in kadernota's, beleidsnota's etc. in relatie tot de begroting? Atlas heeft een onderzoek gedaan, raakt dit onderwerp.</p> <p>Beoordelen fiscaal parkeren vanuit oogpunt inwoners: Alternatief scenario neerleggen ten aanzien van bekostiging en effecten gericht op alle doelgroepen in Tilburg.</p>
--	--	--	---

		<p>Hoe is gemeente het 1^e half jaar/jaar na invoering van de Omgevingswet met de nieuwe wet omgegaan?</p> <p>Subsidies: Controlerende rol versus de toegankelijkheid van subsidies.</p> <p>N.a.v. rapport Berenschot: Onderzoek naar inzet eigen personeel versus zzp-ers, is er een goede balans?</p>	
--	--	--	--

Onderzoeksprogrammering 2024/2025

De RKT levert het lopende onderzoek realistisch begroten op in Q2 2024. Ook levert de RKT in 2024 twee doorwerkingsonderzoeken op zoals benoemd in de onderzoeksprogrammering 2023/2024: citymarketing en sportbedrijf (Q2/Q3 2024).

Op basis van de input voor onderzoeksuggesties verkregen uit diverse bronnen, aangevuld met eigen inzichten van de RKT op actuele onderwerpen, wordt eind 2024 gestart met een onderzoek naar het ondernemings- en vestigingsklimaat van Tilburg. In 2025 doet de RKT onderzoek naar wijkgericht werken.

Nr	Onderwerp	Globale tijdslijn
1	Ondernemings- en vestigingsklimaat	Q4 2024-Q2 2025
2	Wijkgericht werken	Q3 2025-Q4 2025

1. Ondernemings- en vestigingsklimaat

Een van de ambities uit de laatste programmabegrotingen is om te zorgen voor een dynamisch en inspirerend ondernemings- en vestigingsklimaat. Recente signalen op landelijk, provinciaal en lokaal niveau zijn echter dat er onvrede heerst bij ondernemers en organisaties over het ondernemings- en vestigingsklimaat. Uit een enquête halverwege 2023 onder de achterban van VNO-NCW Brabant Zeeland bleek dat de zorgen onder ondernemers zijn toegenomen of gelijk gebleven over onderwerpen als energiekosten, administratieve en financiële lastendruk, invullen van vacatures, netcongestie, wet natuurbescherming (stikstof), vergunningverlening en aantrekken van internationale medewerkers. Begin 2024 ziet driekwart van deze ondernemers dat het ondernemingsklimaat verder verslechtert. Ten opzichte van het landelijk beeld zijn ondernemers in Brabant zelfs negatiever over het ondernemingsklimaat en is de vertrekvens groter. In Tilburg zijn de zorgen vooral landelijk bepaald, er zijn zorgen over de regel- en lastendruk vanuit het Rijk, de provincie en de gemeente. Lokale zorgen zijn de netcongestie problemen en de schaarse ruimte en gebrek aan nieuwe werklocaties¹.

De RKT onderzoekt hoe effectief het huidige beleid op dit vlak is. Vragen die daarbij aan bod komen zijn: Welke visie hanteert de gemeente ten aanzien van het ondernemings- en vestigingsklimaat? Welk beleid voert de gemeente om de visie te realiseren? Welke landelijke ontwikkelingen beïnvloeden het beleid? Is het beleid effectief geweest tot dusver volgens de gemeente én Tilburgse ondernemers en (maatschappelijke) organisaties? En waar verdient het beleid en de uitvoering mogelijk tussentijdse bijsturing als mogelijke input voor de verdere uitwerking van de opgaven visie 'Tilburg in 2050' (Het verhaal Tilburg 2050)?

¹ Bron: Ondernemingsklimaat en VNO-NCW Brabant Zeeland en BORT - Informatiebijeenkomst Raad Tilburg (4 maart 2024).

2. Wijkgericht werken

De gemeente Tilburg heeft besloten nog intensiever samen te werken met inwoners, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven en wil als lokale overheid nog meer zichtbaar en aanwezig zijn in de wijken en dorpen. Het uitgangspunt is en blijft dat de leefwereld van de inwoners voorop staat. In het Akkoord 'Meer voor elkaar' 2022-2026 kreeg het wijkgericht werken een prominente plek waarbij een integrale, gebiedsgerichte manier van werken het uitgangspunt is; meer wijkgericht werken waar dat kan en gemeentebreed waar het moet.

Wijkgericht werken is niet nieuw in Tilburg. In 2013 is het wijkgericht werken in Tilburg opnieuw vormgegeven. De gemeente werkt al jaren met wijk-/dorpswethouders en een gebiedsteam met omgevingsmanagers en wijkregisseurs. Zij werken met de inwoners, ondernemers en partners in en voor een bepaalde wijk, stadsdeel of dorp op basis van een wijk- of dorpsagenda.

De RKT gaat onderzoeken hoe het wijkgericht werken zich in de loop der jaren heeft (door)ontwikkeld. Wat zijn de ambities? Welke doelstellingen zijn er geformuleerd? Welke resultaten zijn er bereikt? Hoe tevreden zijn inwoners? En wat is de positie en rol van de raad?